

UUTISKIRJE

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohankkeen uutiskirje

Tässä uutiskirjeessä

- Venäjänkielisten nuortenleiri -3
- Uusia materiaaleja -5
- Kesämatkailu -12
- Koronanäyttely
- Kööpenhaminassa -15

Maskisuositus poistui, korona pysyy

Koronatilanne on vihdoinkin hellittämässä Suomessa ja koronatartuntaluvut ovat hitaassa laskussa. Tämänhetkisen tiedon mukaan sairaalahoidon ja tehohoidon tarve ovat myös laskusuunnassa. Tätä osaltaan selittää rokotekattavuuden nousu kaikissa ikäryhmissä.

Rajoitusten ja suositusten keventyessä järjestökenttä on jälleen aktivoitumassa ja olemme ensimmäistä kertaa tavanneet osan järjestökumppaneista kasvokkain hankkeen kuukausittaisissa tapaamisissamme.

Lähitapahtumia on toteutunut yhteistyössä Jade-yhteisön ja Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestön kanssa. Niistä voi lukea lisää uutiskirjeen sivuilta 2-4. Kevään tapahtumien tavoitteena on pääsääntöisesti jakaa tietoa rokotteesta, keskustella asiakkaiden kanssa koronan vaikutuksista, voimavaroista, haasteista ja kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista mutta myös aktivoida ihmisiä palaamaan järjestötoimintaan terveysturvallisesti.

Tänä vuonna yksi painopisteemme on haavoittuvassa asemassa olevan liikkuvan väestön huomioiminen. Tuotamme järjestö- ja yhteistyökumppaneidemme kanssa videomateriaalia, mitkä soveltuvat myös kirjoitus- ja lukutaidottomille.

Marian Ismail, hankekoordinaattori

Jade-yhteisön Mitä kaverille kuuluu? -työpajat

Monikielinen koronaviestintähanke toteuttaa kevään aikana hyvinvointi-työpajoja Jade yhteisö ry:n arabian- ja kiinankielisille iäkkäille asiakkaille.

Kaksiosaisten Mitä kaverille kuuluu? -työpajojen aiheena ovat voimavarat, toipuminen korona-ajasta, oman ja ystävien jaksamisen ja hyvinvoinnin tukeminen järjestötoiminnan kautta. Työpajoja auttavat vetämään Jaden kielitaitoiset ja ryhmille ennestään tutut ohjaajat.

Ensimmäiset työpajat käsittelivät omasta ja toisten hyvinvoinnista huolehtimisesta, voimavarojen tunnistamisesta ja pandemian vaikutuksia iäkkäiden arkeen. Yhdessä keskusteltiin sosiaalisiin suhteisiin, rajoituksiin ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyvistä aiheista.

Voimavaroja iäkkäät löysivät tekemällä mielekkäitä asioita: poimimalla marjoja, kävelemällä metsässä, kokkailulla ja videopuheluilla chattailemalla. Haasteina he mainitsivat huolen perheenjäsenistä, yksinäisyyden, läheisten sairastumisen tai kuoleman.

Osallistujat kertoivat, että disinformaatio ja koronaohjeistusten jatkuva muuttuminen oli haastavaa. Yleensä tietoa haettiin omakielisistä kanavista ja Facebookista. Myös

järjestön kautta oli saatu tietoa Suomen koronatilanteesta.

Tulevaisuus pohditutti ryhmäläisiä. Ukrainan tilanne oli monella mielessä ja he kokivat, että on siirrytty kriisistä toiseen.

Osa osallistujista koki, että Suomessa on koronasta selvitty erittäin hyvin verrattuna moniin muihin maihin. Syynä siihen pidettiin suomalaisten luottamusta viranomaisiin ja yleistä kuulijaisuutta. Osa taas koki, että jos suositukset olisivat olleet enemmän käskeviä ja voimakkaampia, niin niitä olisi myös noudatettua paremmin.

Osa iäkkäistä totesi, että kokemusten kautta opitut asiat auttavat selviytymään myös tulevista kriiseistä.

Työpajojen toinen osa järjestetään toukokuun alussa ja niissä pohditaan iäkkäiden kuvallista representaatiota Suomessa. Keskustelemme yhdessä, tunnistavatko osallistujat itsensä nykyisestä Suomessa näkyvästä ikään-tyvien kuvastosta. Pohdimme sitä miten kuvat ja videot toimivat mediassa ja miten voisimme yhdessä tuottaa ryhmäläisille sopivia hyvinvointia edis-täviä kuvia ja videoita. Päätämme yhdessä, millaisen lopputuloksen kuvaamme työpajalaisten kanssa alkukesästä Jade-yhteisön ja hankkeen käyttöön.

Teksti: Marian Ismail ja
Erika-Evely Ee Eisen

Venäjänkielisten nuorten leiri

Suomen Venäjänkielisten Keskusjärjestö järjesti 15.-18.4. nuorten leirin Meriharjun Luontotalolla. Leirin teemana oli korona ja hyvinvointi. Leirille osallistui 18 nuorta.

Nuoret listasivat leirillä koronan vaikutuksia heidän arkeensa. Positiivisena koettiin, ettei korona-aikana ole ollut flunssia, etäkoulun ansiosta voi nukkua pidempään ja on saatu parempia arvo-sanoja koulussa. Negatiivisena tuotiin esille se, että ei voi tavata kavereita, eikä mennä harrastuksiin, ei tule liikuttua tarpeeksi, masennus ja heikko jaksaminen.

Nuoret ovat löytäneet epidemia-aikana voimavaroja harrastuksista (niitä on toteutettu esim. etänä netin välityksellä tai pienryhmissä), ystävien tapaamisesta ja sosiaalisesta mediasta (somessa nähtiin myös riskejä).

Sekä perinteisessä että sosiaalisessa mediassa tärkeäksi nousee media-lukutaito, jota harjoiteltiin leirillä uutisten kriittisellä tarkastelulla ja valeuutisoinnin, salaliittoteorioiden ja luotettavien lähteiden tunnistamisella. Moni nuori kertoi, että heidän vanhempansa seuraavat ainoastaan lähtömaansa omakielisiä medioita.

Materiaaleja ja tietoa ukrainaksi ja suomeksi

- [THL:n matkustajaohjeet on nyt käännetty myös ukrainan kielelle.](#) THL:n aineistopankki.
  - [Kuusi kysymystä koronarokotteesta -paperi \(pdf-tiedosto\).](#)
  - [Suojaa itseäsi -flyeri, löytyy THL:n aineistopankista.](#)
  - [Koronan kotitestivideo \(tekstitetty myös ukrainaksi\), Youtube.](#)
  - [Materiaaleja rokottamisen avuksi - sivustolta löytyy ohje rokotteen saaneelle ukrainan kielellä.](#)
  - [Ukrainasta saapuneiden henkilöiden rokotukset \(suomeksi\).](#)
  - [Espoon kaupungin palvelut ukrainaksi](#)
  - [Vantaan kaupungin palvelut ukrainaksi](#)
  - [Helsingin kaupungin uutiset ukrainaksi](#)
-
- [Koulutusmateriaali: Ukrainasta saapuvien rokotukset \(video, suomeksi\).](#)
  - [Koulutusmateriaali: Koronarokotukset Ukrainasta saapuville \(video, suomeksi\).](#)
  - [Koulutusmateriaali: Ukrainasta saapuvien kanssa työskentelevien rokotukset \(video, suomeksi\).](#)
  - [Materiaalia Ukrainasta paenneiden opetuksen tueksi, Opetushallitus \(suomeksi\).](#)
  - [Uutinen: Ukrainasta paennut voi aloittaa työnteon heti tilapäistä suojelua haettuaan.](#)

Uusia monikielisiä korona-materiaaleja

- Kuusi kysymystä koronarokotteesta -paperi (pdf-tiedosto)
  - [englanniksi](#)
  - [ukrainaksi](#)
  - [bulgariaksi](#)
  - [romaniaksi](#)
- TEM:n julkaisemat ohjeet koronaviruksesta swahilin ja tigrinjan kielellä. Uutisen aiheesta ja linkit materiaaleihin löydät täältä:
<https://kotoutuminen.fi/-/koronavirusesta-on-julkaistu-ohjeita-swahilin-ja-tigrinjan-kielilla>
- THL:n, SomTV:n ja SPR:n monikielisen koronaviestintähankkeen kanssa yhteistyössä tuotettu somalinkielinen haastattelu THL:n asiantuntija Idil Husseinin kanssa ajankohtaisesta koronatilanteesta. Löydät videon Facebookista:
<https://www.facebook.com/somtvfi/videos/3810645889161219>
- SPR:n monikielisen koronaviestintähankkeen, Lääkäriin Sosiaalinen Vastuu ry:n, Global Clinicin ja Diakonissalaitoksen kanssa yhteistyössä tuotetaan erityisesti liikkuvalla väestölle suunnattu videosarja koronasta. Ensimmäinen video on nyt julki! Katso ja jaa:
  - [audio englanniksi](#)
  - [audio bulgariaksi](#)
  - [audio romaniaksi](#)Tekstitykset suomeksi.

THL:n uudet monikieliset materiaalit

Ajankohtaisia materiaaleja monikieliseen ja monikanavaiseen koronaviestintään.

Tietoa ukrainaksi:

- THL:n **matkustajaohjeet** on nyt käännetty myös ukrainankielelle. Materiaalin löydät THL:n aineistopankista https://aineistopankki.thl.fi/l/jxKqf2v_bXjS
- thl.fi/koronainfo -verkkosivuteksti on uudistettu ja on nyt ajan tasalla. Verkkosivuteksti on käännetty 12 eri kielelle, uutena kielenä ukraina.

Tulossa olevia materiaaleja:

- Tuotannossa on lyhyitä, dubattuja videoita, jossa THL:n ylilääkäri Hanna Nohynek vastaa kysymyksiin 4.rokotuksista, sekä kertoo miksi rokote kannattaa ottaa, vaikka koronavirukseen voi rokotuksesta huolimatta sairastua.
- THL:n Tuuli-hankkeen **Mielenterveyttä maahantuloon – videosarja pakolaisille** dubataan nyt myös ukrainan kielelle. Voit jo tutustua aiemmin dubattuihin videoihin sivulla thl.fi/mtm.

Tulevia tapahtumia:

- **Moninaisuutta palveluihin: Suomeen muuttanut väestö terveystieteiden käyttäjinä**, 3.5. klo 9:30-14:30, Helsinki ja etänä. [Lisätietoa ja ilmoittautuminen.](#)
- **Yhteiskunnallinen varautuminen: miten huomioida vammaisten ja maahan muuttaneiden henkilöiden tarpeet?** 17.5. klo 12:30-15:30, verkossa. [Lisätietoa ja ilmoittautuminen.](#)
- **MONET-seminaari 2022: Hyvinvoiva moninainen Suomi**, 20.5. klo 8:30-15:30, Helsingissä ja verkossa. [Lisätietoa ja ilmoittautuminen.](#)
- **Miten kielitietoisuus voi rikastaa työyhteisöjä?** 23.5. klo 10:45-12:30 Helsingissä ja verkossa. [Lisätietoa ja ilmoittautuminen.](#)

Hyvinvointi-ilta paperittomille somaliksi ja arabiaksi

8
TULOSSA

Hyvinvointi-ilta ke 4.5. Helsingissä.

Ilta järjestetään Helsingissä Al Amalin tiloissa ja on suunnattu paperittomille tai paperittoman kaltaisessa asemassa oleville. Illan vetävät Global Clinicin psykologit. Illan aikana tehdään harjoituksia, mutta osallistujia ei velvoiteta mihinkään. Tulkkaus on somaliksi ja arabiaksi.

Al Amalin osoite on salainen, joten osallistujan täytyy olla yhteydessä työntekijään. Asiakkaat voivat sieltä kysellä tarkempia tietoja.

Al Amalin yhteystiedot:

Nadia (suomi, englanti, ranska, arabia)
p. 050 43 047 80

Mundher (suomi, englanti, ruotsi,
arabia) p. 050 32 906 60

Sugulle (suomi, somali)
p. 050 50 220 66

Anne (suomi, englanti)
p. 050 50 200 22

Koronan tilannekatsaus Suomessa

Huhtikuu 2022

Erikoissairaanhoidossa ja perusterveydenhuollossa hoidettavien koronapotilaiden määrä on laskenut hieman. Rokotukset suojaavat vakavammilta tautimuodoilta edelleen hyvin. Neljänsiä korona-rokoteannoksia suositellaan 12 vuotta täyttäneille voimakkaasti immuunipuutteisille sekä 80 vuotta täyttäneille ja kaikille hoivakodeissa asuville iäkkäille.

Valtakunnallisesti erikoissairaanhoidon uusien potilaiden määrä on pysytellyt korkeahkolla tasolla. Tehohoidon tarve on kuitenkin kääntynyt laskuun. Ke 20.4.2022 sekä teho-osastoilla että muilla erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla olevista koronapotilaista noin kolmannes oli hoidossa ensisijaisesti muun syyn kuin koronavirustaudin vuoksi.

Ke 20.4.2022 perusterveydenhuollon vuodeosastoilla oli yhteensä 505 koronapotilasta. Perusterveydenhuollossa olevien potilaiden määrä kasvoi jyrkästi vuodenvaihteen 2021–2022 aikana. Tammi-helmikuussa potilaiden määrä pysyi korkealla tasolla, ja on maaliskuun aikana kasvanut entisestään. Ke 20.4. päälle kolmannes perusterveydenhuollon osastoilla hoidettavista korona-

potilaista oli hoidossa ensisijaisesti muusta syystä.

Koronavirustartuntaan liittyviä kuolemia oli sunnuntaihin 17.4.2022 mennessä ilmoitettu Tartuntatauti-rekisteriin yhteensä 3 589. **Koko epidemian aikana menehtyneiden keski-ikä (mediaani) on 83 vuotta.** Koronaan liittyvien kuolemien määrä heijastelee tartuntojen laajaa leviämistä koko väestössä omikronaallon aikana.

Arvioitu tehollinen tartuttavuusluku on 0,80–0,90 (90 prosentin todennäköisyysväli). Edellisellä raportointikerralla luku oli 0,85–0,95. Hieman alle yhden arvio antaa viitettä epidemian mahdollisesta kääntymisestä laskuun koko väestön tasolla. **Eri ikäryhmissä epidemia voi kuitenkin edetä eri tahtiin. Viime viikkoina erikoissairaanhoidon tarpeen kasvu on painottunut vanhempiin ikäluokkiin.**

Suomessa 18 vuotta täyttäneistä 87,4% on saanut vähintään kaksi koronarokoteannosta ja 63,8% kolme rokoteannosta. 60 vuotta täyttäneistä 85,8% on saanut kolme rokoteannosta. Yli 80-vuotiaista kolme rokoteannosta saaneista 44% on saanut myös

neljännen annoksen. **Rokotukset suojaavat vakavammilta tautimuodoilta edelleen hyvin.**

Neljänsiä koronarokoteannoksia suositellaan 12 vuotta täyttäneille voimakkaasti immuunipuutteisille sekä 80 vuotta täyttäneille ja kaikille hoivakodeissa asuville iäkkäille. THL on julkaissut neljänsistä rokoteannoksista työpaperin, johon on koottu rokotuksia koskevaa taustatietoa päätöksenteon tueksi.

Erikoissairaanhoidon vaatimien koronatartuntojen ilmaantuvuus on edelleen suurin rokottamattomien, ikääntyneiden henkilöiden keskuudessa. **Tehohoitoon joutumisen riski oli kolme rokoteannosta saaneilla maaliskuussa noin kymmenesosa rokottamattomien riskistä joutua tehohoitoon.**

Osastopäällikkö Taneli Puumalainen STM:stä toteaa, ettei vielä ole silti ”välitöntä kiirettä” poistaa koronavirus yleisvaarallisten tartuntatautien listalta. ”Ensi syksynä, kun näemme epidemiatilanteen ja virusmuunnostilanteen, voimme pohtia statuksen poistoa”, Puumalainen sanoi.

STM:n johtava asiantuntija Liisa-Maria Voipio-Pulkin mukaan on varauduttava siihen, että syksyllä edessä on tilanne, jossa kiertävät sekä koronavirus että kausi-influenssa. Tällaisessa tilanteessa olennaista on se, millainen rokotussuoja väestössä syksyn tullen on.

Koronataudin pitäminen yleisvaarallisten tartuntatautien listalla antaisi mahdollisuuden ottaa tarvittaessa käyttöön erilaisia työkaluja.

Lähde: STM ja THL

Katso STM:n ja THL:n koronatilannekatsaus 21.4. YouTubesta: <https://youtu.be/meK1hHTL1Mw>

THL:n yleinen maskisuositus poistui - kolme poikkeusta

THL suosittelee maskin käyttöä edelleen kolmessa poikkeustapauksessa.

THL suosittelee maskin käyttöä edelleen julkisissa sisätiloissa ja liikennevälineissä niille, jotka hakeutuvat koronaepäilyn vuoksi hoitoon tai testiin.

Kasvomaskia suositellaan myös niille, joilla on hengitystieinfektion oireita, mutta kodin ulkopuolella liikkuminen on välttämätöntä sekä niille, jotka tietävät altistuneensa koronavirukselle.

Suosituksen päivityksestä huolimatta jokainen voi oman harkintansa mukaan edelleen käyttää maskia esimerkiksi sellaisissa sisätiloissa, joissa lähikontaktien välttäminen on vaikeaa.

"Eryteisesti rokottamattomien 12 vuotta täyttäneiden sekä kaikkien, joilla on riski saada vaikea koronatauti rokotuksista riippumatta, kannattaa harkita sellaisen maskin käyttöä, joka suojaa myös kantajaansa tehokkaasti", sanoo THL:n ylilääkäri Otto Helve.

THL:n mukaan koko väestön tasolla maskien käytölle ei ole vaikuttavuusperusteita vallitsevassa epidemiatilanteessa, jossa niiden laajakaan käyttö ei yksittäisenä

toimena merkittävästi estä viruksen leviämistä.

Maskisuositukset vaihtelevat kunnittain, vaikka suuri osa alueista ovatkin luopuneet maskisuosituksesta.

Myös esimerkiksi HSL, VR ja Finnair ovat luopuneet maskipakosta. Lentoyhtiö Finnair ei edellytä matkustajien tai henkilökuntansa käyttävän kasvomaskia lennon aikana, ellei se ole kohde- tai lähtömaan nimenomainen vaatimus.

Lähde: THL ja Yle

Kesämatkailua suunnittelevan on syytä ottaa selvää sekä kohdemaan että mahdollisten kauttakulkumaiden rajoituksista.

Useat Euroopan maat ovat höllentäneet koronarajoituksia alkuvuoden aikana, mutta matkustajilta vaaditaan tarkkuutta, sillä EU:n yhteisestä koronatodistuksesta huolimatta matkustusrajoituksissa on maakohtaisia eroja.

Asiantuntijoiden mukaan Suomessa koronatilanne on hyvä ja epidemian huippu näyttää olevan ohi. Sen sijaan maailmanlaajuisesti koronavirus on edelleen suuri riski matkustus-
turvallisuudelle. **Siksi matkustaessa kannattaa edelleen noudattaa erityistä varovaisuutta.**

Matkailua suunnitellessa kannattaa ensiksi tarkistaa kohdemaan ja matkareitillä olevien maiden epidemiatilanteet ja matkustukseen liittyvät vaatimukset kyseisissä maissa. Vaatimukset saattavat koskea useita asioita: ennakkoilmoitusta matkasta, viisumia, testitodistusta, rokotustodistusta sekä erilaisia karanteenitoimia.

Vaatimukset vaihtelevat maittain ja jokaisen maan tilanteen voi tarkistaa [Ulkoministeriön nettisivuilta](#).

On myös tärkeä huomata, että jotkut maat saattavat edelleen rajoittaa

matkailua eikä kaikkiin maailman maihin ole välttämättä edelleenkaan mahdollista matkustaa.

Tilanne voi eri maissa ja alueilla muuttua äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti. Siksi matkalle lähtevän kannattaa seurata ulkoministeriön ohjeita kyseisen maan tilanteesta.

Myös esimerkiksi terveydenhoitopalveluiden saatavuus voi olla rajoitettua, karanteeneja voidaan määrätä tai ulkona liikkumista rajoittaa.

Matkalle lähtevän kannattaa hankkia matkavakuutus vakuutusyhtiöstä ja maksuton EU-sairaanhoitokortti Kelasta. EU-sairaanhoitokortilla on oikeutettu saamaan julkista terveydenhoitoa EU-maissa.

Kannattaa myös tarkistaa, kattaako matkavakuutus mahdollisen karanteenin kulut ja sairauksien hoidosta myös koronan hoidon, sillä osassa maista tätä saatetaan vaatia.

EU-maista tällä hetkellä noin puolet edellyttää yhä rokotuspassia tai todistusta vastikään sairastetusta taudista. [EU:n digitaalinen koronatodistus](#) hyväksytään maahan

saapuessa myös noin 40 maassa EU:n ulkopuolella.

Lähde: STM, THL ja Yle

Näiden 40 maan joukossa on vaihtelua vaatimuksissa. Vaikka EU-koronatodistus kävisi rajalla todisteena rokotuksista tai sairastetusta taudista, testaukseen voi liittyä muitakin vaatimuksia. Esimerkiksi osa maista saattaa vaatia tuoreen negatiivisen testituloksen paluulennolle tai maan sisäisessä koronapassissa saatetaan hyväksyä vain rokotus tai sairastettu tauti, mutta ei tuoretta testitulosta.

EU-koronatodistukseen vaaditaan täysi rokotussuoja ja alle 9 kuukautta viimeisestä rokotusannoksesta, 6 kuukauden sisällä sairastettu koronatauti tai tuore negatiivinen testitulos. EU:n digitaalinen koronatodistus eli koronapassi on käytössä EU-maista esimerkiksi Ranskassa, Saksassa, Italiassa, Espanjassa ja Kreikassa.

EU:n koronatodistus kannattaa pitää mukana sekä paperisena että puhelimella. Kasvomaskeja kannattaa varata aina matkalle mukaan, sillä moni maa edellyttää edelleen kasvomaskeiden käyttöä.

THL suosittelee kaikille ulkomaille matkustaville täyden koronarokotussuojan hankkimista ennen matkalle lähtöä.

EU:n ulkopuolella matkustavan kannattaa harkita matkustusilmoituksen tekemistä ulko-
ministeriöön.

Euroopan komissio: Jopa 80% EU:n väestöstä sairastanut koronan

Euroopan komission arvion mukaan 60-80 prosenttia EU:n väestöstä on sairastanut koronan, EU:n terveyskomissaari Stella Kyriakides kertoi tiedotustilaisuudessa keskiviikkona 27.4.

EU:n mukaan raportoidut tapaukset kattoivat noin 30 prosenttia EU:n väestöstä, mutta jos raportoimattomat tapaukset laskettiin mukaan, luvun arvioitiin nousevan jopa 77 prosenttiin.

Kyriakideksen mukaan koronaan liittyvät kuolemat ovat laskussa ja EU siirtyy siksi pois massatestauksesta ja koronatapausten raportoinnista.

Uudet korona-aallot ovat silti mahdollisia, kun virus mutatoituu. Siksi EU-maiden tulisi kiihdyttää rokottamista ja säilyttää valmiutensa siirtyä uudestaan torjumaan koronaa, jos tilanne sitä vaatii, komission edustajat sanoivat.

Komissio kehotti hallituksia jatkamaan erityisesti lasten rokottamista ennen uuden lukukauden alkua ensi syksynä. 5-9-vuotiaiden lasten rokotuskattavuus on unionin alueella alle 15 prosenttia.

Lähde: Yle, Reuters

Koronakin on jonain päivänä historiaa -näyttely

15
NÄYTTELY

Koronanäyttely Tanskassa Kööpenhaminassa Kööpenhaminan yliopiston Lääketieteellisessä museossa ja tutkimuslaitoksessa (Medicinsk Museion) käsittelee koronan lisäksi muita historiallisia epidemioita.

Medicinsk Museion on vuonna 1907 perustettu museo, joka sijaitsee vuonna 1787 rakennetussa entisessä kuninkaallisen kirurgisen akademian rakennuksessa. Tunnelmaa luovat vanhat narskuvat puulattiat ja ikkunasta avautuva näky Tanskan ensimmäiselle sairaalalle. Laitoksella on yksi Euroopan suurimmista ja monipuolisimmista lääketieteen historiaa valoittavasta kokoelmasta sisältäen noin 250 000 esinettä.

Museon koronanäyttely on kuraattorin mukaan luotu karanteenin, eristämisen ja käsidesin varjossa. Palaamalla menneisyyteen ja ottamalla samalla talteen käynnissä olevan pandemian aineistoa luotaan näyttelyssä tarpeellinen historiallinen jatkumo aiheen käsittelyyn.

Näyttely jäljittää rihmastoja ajassa taaksepäin ja heijastelee koronavuosisia menneiden epidemioiden peilissä. Näyttely valaisee sitä, miten epidemiat

Näyttelyn juliste.

ovat vaikuttaneet jokapäiväiseen elämään Tanskassa, kun käytännöt kuten etäisyys, kasvomaskit, karanteeni ja tehohoito ovat levinneet yhteiskunnassa. Näyttely perehtyy myös tieteeseen, jossa toivo kriisin päättymisestä piilee rokotteissa ja hoidoissa.

Näyttelyssä on esillä mm. koko maailman koronakuolemia laskeva palvelu, näytteet ensimmäisistä rokotteista, surullisen kuuluisan tanskalaisen minkkitarhan häkkejä ja yhden päivän aikana käytetyt kertakäyttökäsineet ja testipiikit Kööpenhaminan testikeskuksesta. Museon kokoelmista esitellään mm.

aids-valistusta, kuninkaallisia määräyksiä 1600-luvulta ja hygienia- ja eristystoimia 1900-luvun alusta.

Koronakriisi koetteli kaikkien resilienssiä ja rajoja. Yhteiskunnallisella tasolla tautia on pyritty hillitsemään rajoituksilla, testauksilla ja tartuntojen jäljittämällä. Lääketieteellisellä tasolla on etsitty tehokkaita hoitoja ja luotettu tehohoito-koneisiin, jotka ottavat kehon toiminnot hallintaan sairauden vallitessa. Pandemia tuli kaikille shokkina, ja useimmille tanskalaisille se on tuntunut siltä, että he ovat joutuneet kohtaamaan epidemian ensimmäistä kertaa. Mutta katsomalla takaisin lääketieteen historiaan löydämme strategioita ja kokemuksia, jotka muistuttavat niitä, joiden keskellä olemme juuri nyt.

Näyttelyn katsoja voi jäädä pohtimaan millä tavalla kolerateltta eroaa teho-osastosta tai metallikylyt sisätiloista sylkemisen kiellosta julkisessa liikenteessä nähtävistä maskipakko-tarroista. Näytillä olevat muutokset ihmiskehoissa, joita eri epidemiat kuten tuberkuloosi, korona ja polio aiheuttavat voivat ravistuttaa katselijaa.

Eri maissa tartuntatautilait antavat raamit sille, miten epidemioita voi hillitä ja seurata vallitsevien tautien kehitystä. Historiassa on epäonnistuneita rokotteita, mutta myös systemaattisten rokotus-ohjelmien avulla monia syrjäytettyjä sairauksia. Kyseessä on siis jatkuvaa tasapainoilua yhteiskunnan ja yksilön tarpeiden huomioimisessa. Luottamus viranomaisiin ja tieteeseen on näyttelyn mukaan tärkeä pilari maan ja sen asukkaiden välillä.

Neulat ja nuolet

Mistä ihmiset saavat lohtua, toivoa ja suojelua pandemian keskellä?

Keskiaikana rukoiltiin usein pyhimyksiä. Pyhä Sebastian, nuolilla lävistetyin keho, oli pyhimys, jota kutsuttiin apuun kun rutto iski. Noolet kun ovat jo aikojen saatosta symboloineet ruttoa - kuolemaa, joka iskee sokkona.

Nykypäivänä moni uskoo tieteeseen. Rokotteiden historia alkaa isorokon rokotteen kehittämällä 1796. Historiaa tehtiin myös vuonna 2020 kun tieteilijät kehittivät ennätynopeassa ajassa covid-19-rokotteen. Pienellä neulanpistoksella ihmiskeho pystyy tuottamaan omia suojelevia vasta-aineita.

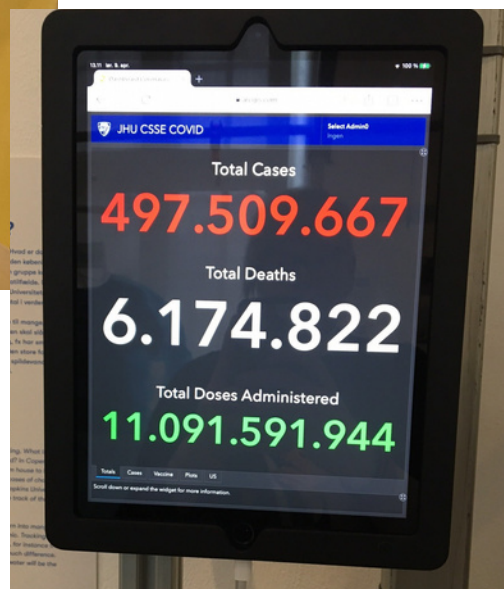

Näyttely on avoinna 28.8.22. asti.

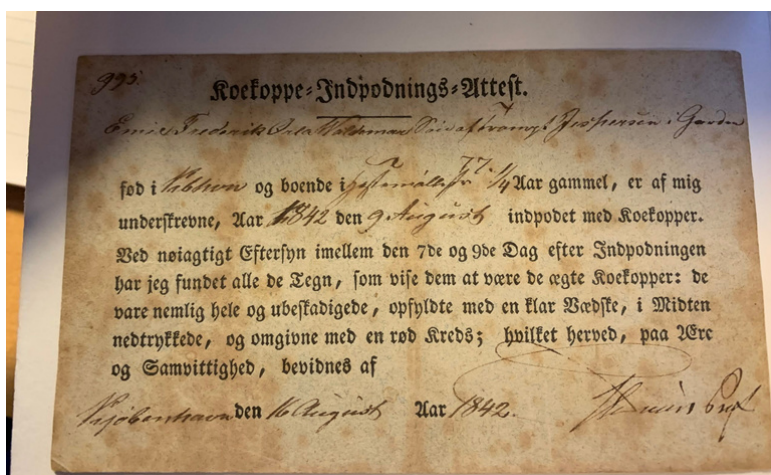
Medicinsk Museion/Medical Museion
Bredgade 62, 1260 København K
Katso lisätietoa museosta ja vierailusta:
(sivut englanniksi ja tanskaksi)
<https://www.museion.ku.dk/en/>

John Hopkins University & Medicine
Coronavirus Resourse Center
<https://coronavirus.jhu.edu/map.html>

Teksti: Erika-Evely Ee Eisen

John Hopkinsin yliopiston reaaliaikainen maailmanlaajuinen koronaseuranta.

Kuvat: Erika-Evely Ee Eisen ja Medicinsk Museion

- Näin erotat koronan ja allergian oireet toisistaan, IS: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008764575.html>
- Normaali toipuminen vai long covid?, Iltalehti: <https://www.iltalehti.fi/terveysuutiset/a/10f05185-4a51-4d48-9595-6c2c5f3ca36b>
- Vammaisten ihmisten karu korona-arki, HS: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008731335.html>
- Neljännet rokotteet nuorimmille, Yle: <https://yle.fi/uutiset/3-12412961>
- HUSin Ruotsalainen hämmästelee maskisuosituksesta luopumista, Yle: <https://yle.fi/uutiset/3-12412069>
- Iäkkäät hyötyivät selvästi kolmannesta koronarokotuksesta – katso miten oman ikäryhmäsi tilanne kehittyi omikronkevään aikana, HS: <https://www.hs.fi/tiede/art-2000008762125.html>
- Korona-ajan tilipäätös, Ylen dokumentti Areenassa: <https://areena.yle.fi/1-61647682>
- Suomessa on varastossa yli kaksi miljoonaa koronarokoteannosta, HS: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008768629.html>
- Tutkimus: THL viesti suuremmin kansalle koronasta, Ruotsissa painotettiin enemmän kansanterveyden asiantuntijoiden auktoriteettia, HS: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008768183.html>
- Briteissä pisin koronainfektio kesti 505 päivää, Suomessa vastaavia tapauksia ei tiedossa, HS: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008766956.html>
- Alakoululaisten rokotusinto koronaa vastaan jäi vähäiseksi Helsingissä, HS: <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000008744158.html>
- Tällaista on arki Shanghain koronatulussa, HS: <https://www.hs.fi/ulkomaat/art-2000008743101.html>
- Osa ei ole vielääkään sairastunut koronatautiin – Ylilääkäri Asko Järvinen kertoo, mistä se voi johtua, HS: <https://www.hs.fi/hyvinvointi/art-2000008749869.html>
- Koronaviruksen poistamista yleisvaarallisten tautien joukosta harkitaan vasta syksyllä, HS: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008762560.html>

UUTISKIRJE

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohankkeen uutiskirje

Seuraavat uutiskirjeet

Uutiskirjeen tavoitteena on koota yhteen tietoa ajankohtaisesta pandemiatilanteesta, viranomaisten tiedotuksista sekä järjestöjen ja Suomen Punaisen Ristin piirien monikielisestä koronaviestinnästä.

Haluatko esitellä järjestösi tai piirisi monikielistä toimintaa ja koronaan liittyviä materiaaleja? Voit tarjota uutiskirjeeseen aineistoa, juttuvinkkejä tai kirjoittaa jutun itse.

Uutiskirjeen vuoden 2022 aineiston seuraavat eräpäivät ovat: 19.5. ja 15.6.

Viesti ilmestyy joka kuukauden viimeisenä arkipäivänä.

Uutiskirje lähetetään kaikille yhteistyökumppaneillemme.

Haluatko liittyä uutiskirjeen postituslistalle? [Täytä tilauslomake täällä.](#)

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohanke

Suomen Punainen Risti

Hankekoordinaattori Marian Ismail

marian.ismail@redcross.fi

040 5738778

Viestinnän asiantuntija Erika-Evely Ee Eisen

erika-evely.eisen@redcross.fi

040 5789197

punainenristi.fi/monikielinen-koronaviestinta